

Can Jalpí (jaciment)

Arenys de Munt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Entre Can Jalpí i Can Sagrera
Emplaçament En els horts de la masoveria, en una petita elevació a la dreta de la Riera d'Arenys.

Coordenades:

Latitud: 41.59661
Longitud: 2.54059
UTM Est (X): 461713
UTM Nord (Y): 4605092

Classificació

Número de fitxa 08007 - 1
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle IaC-IVdC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Part del jaciment està sota la urbanització.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (Pla General d'Arenys de Munt, 7/05/2003)
Número inventari Si (CCAA, núm. 09)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 011A09000
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 18/11/2005 - 01:00

Descripció

La troballa de material arqueològic en superfície va fer pensar en una possible vila romana. Gràcies a aquestes troballes la zona es va catalogar com a jaciment arqueològic que intervencions posteriors (2002-2004) determinaren l'existència d'un establiment rural d'època romana, tot i que no s'ha fet cap excavació en extensió.

Les conclusions dels darrers treballs han permès confirmar l'existència d'un establiment rural d'època romana en aquesta zona i han permès delimitar una àrea agrícola a la riba oest de la riera d'arenys que cal relacionar amb d'altres jaciments propers.

Entre totes les restes arqueològiques es van identificar sis fases històriques des de la segona meitat del segle I aC. fins l'actualitat.

Del segle I a.C. destaquen quatre estructures de combustió i una sèrie de murs fets en pedra seca i lligats amb fang, d'entre 40 o 50 cm d'amplada.

A la fase del segle I d.C.s'han documentat els nivells d'abandonament i amortització de les estructures de la fase anterior. Bàsicament, farciment de dues sitges.

En els segles II - IV d.C. es documenta una possible reocupació del territori. En destaca un llarg mur de 23 metres que serviria per delimitar els camps i protegir-los de la riera.

Observacions:

Material trobat en superfície a les dependències del "Col·lectiu pel Museu-Arxiu d'Arenys de Munt" en un local cedit per l'Ajuntament.

El DOGC és del 16.11.1988

Història

Actuacions d'aficionats i clandestins permeteren posar sobre avís de l'existència d'un possible jaciment arqueològic. Entorn l'any 1993 el "Col·lectiu pel Museu Arxiu d'Arenys de Munt" va realitzar prospeccions arqueològiques sense permís. Segons la CCAA, els tècnics del Servei d'Arqueologia hi van fer una inspecció el 26 d'abril de 1995, i es va documentar gran concentració de materials arqueològics en uns horts entre la masoveria de Can Jalpí i un petit torrent que desemboca a la Riera d'Arenys. Els materials són, bàsicament, fragments de teules, dolia, tovots i àmfors (Pascual 1), algunes amb deformacions de cuita i/o recremades.

A l'altre costat de l'esmentat torrent hi ha una petita elevació on s'hi troben materials de la mateixa tipologia. Francesc Forn informà a Toni Caballé, territorial del Servei d'Arqueologia, de la recollida de Terra Sigil·lata Sudgal·lica, Campaniana A i Sigil·lates clares.

Aquesta zona fou objecte de l'execució de dos projectes urbanístics entre els anys 2002 i 2004 que han transformat completament el seu aspecte. Com a jaciment catalogat que és, fou necessària la realització d'una sèrie d'intervencions de caràcter preventiu amb l'objectiu de documentar les restes. En total s'hi ha realitzat quatre intervencions entre l'estiu de 2002 i el gener de 2004, sota la direcció de Marc Bosch i Àlex Vidal, de l'empresa Actium, patrimoni cultural, S.L.

La darrera fase es va portar a terme parcialment durant la primavera del mateix any, a càrrec de l'empresa Arke S.C.P.

Bibliografia

- BOSCH DE DÒRIA, Marc i VIDAL SÁNCHEZ, Àlex (2004). Prospecció, control d'obra i excavació arqueològica al jaciment de Can Jalpí. Arenys de Munt (El Maresme). Memòria de la intervenció arqueològica. Inèdita.
- CABALLÉ, Antoni. (1995). Can Jalpí., dins Inventari del patrimoni arqueològic. Arenys de Munt. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona. Inèdit.
- FORN i SALVÀ, Francesc (coord.) (1997). Carta arqueològica: Arenys de Mar, Arenys de Munt, Caldes d'Estrac i Sant Iscle de Vallalta. Col·lecció Raimon Torroja, núm. 1. Ajuntament d'Arenys de Munt.
- FORN i SALVÀ, Francesc (1993). Can Jalpí: una nova vil·la romana a Arenys de Munt, a Arennios núm. 23, setembre de 1993, pp. 4-8.
- OLESTI i VILA, Oriol (1995). El territori del Maresme en època republicana (s. III - I a.C.). Estudi d'arqueomorfologia i Història. Caixa d'Estalvis Laietana. Mataró.
- PONS i GURI, Josep Maria (1938). Notes per l'arqueologia del Maresme (termes d'Arenys de Mar i Arenys de Munt). Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, núm. 513-514. Barcelona.
- RIBAS i BERTRAN, Marià (1952) El poblament d'Ilduro. Estudi arqueològic i topogràfic des dels temps prehistòrics fins a la destrucció d'Ilduro. Institut d'estudis Catalans. Barcelona.

